

Izložba Gotfrida Helnvajna u Beogradu

REPORTER: Rođen u Beču, nekoliko godina po završetku 2. Svetskog rata kao pripadnik generacije čiji su roditelji bili učesnici i svedoci svirepih zločina Trećeg rajha Gotfrid Helnvaajn odlučio je da svoj revolt iskaže kroz slikarstvo. Postaje umetnik kako tvrdi ne iz estetskih, već iz humanitarnih razloga. Danas jedan od najznačajnijih austrijskih savremenih umetnika međunarodne reputacije, slikar, hiperrealista, fotograf, kostimograf, autor instalacija i performansa. Njegova ostvarenja mahom provokativna i uznemirujuća sa zadahom izopačenosti istražuju i razobličuju različite forme psihološke i društvene anksioznosti.

GOTFRID HELNVAJN: Opsednut sam željom da saznam što više o ljudskom biću, našem postojanju i večitoj ljudskoj borbi. To me je oduvek zanimalo. Teško je otkriti šta je povod za toliku patnju, šta je to što ljude navodi da jedni druge povređuju? Zašto sve vreme, uvek iznova, kroz istoriju nanose bol nekom ko je bespomoćan? To je zapravo centralna tema kojom se bavi zapadno hrišćanska religija. Bog je čovek koji pati, umire i doživljava neuspeh. Ovo je jedinstven i nov slučaj u religiji. Naime religije boga ili bogove obično predstavljaju kao moćna, nadljudska bića, koja prevazilaze granice vremena i prostora. A ovo je prikaz boga koji doživljava najstrašniji neuspeh i umire u nezamislivim mukama. Mislim da je zamisao svega toga da se pokaže da bog, tačnije ta ljudska predstava o bogu, razume i doživljava patnju ljudskih bića. Ta tema je već 2.000 godina prisutna u religiji i zapadnoj umetnosti. Taj prikaz patnji svetih mučenika i boga. Tek kasnije sam shvatio da je moj rad vezan za tu tradiciju i umetnost i da je u njima duboko ukorenjen.

REPORTER: Dugo planirana beogradska izložba Gotfrida Helnvajna čiji je naslov „Između nevinosti i zla“ trebalo je da bude jedna od prvih postavki u rekonstruisanom Muzeju savremene umetnosti na Ušću. No, upriličena je u dva kamernija izlagačka prostora. U salonu Muzeja savremene umetnosti predstavljeni su printovi, dok je u galeriji legatu Milice Zorić i Rodoljuba Čolakovića izloženo 17 slika nastalih u proteklih 10 godina. Na Helnvajnovim kompozicijama najčešće susrećemo uznemirujuće figure devojčica, zatim likove iz pop kulture i nacističke prošlosti kao i autoportrete. Problem lične i kolektivne odgovornosti i krivice i mogućnosti njenog prevazilaženja primarni je fokus Helnvajnovog stvaralaštva.

GOTFRID HELNVAJN: Krivica se često koristi kao oruđe za kontrolisanje naroda a krivicu često koriste oni koji žele da kontrolišu druge, u drugima pobude osećanje krivice da bi ih primorali da urade nešto loše zbog čega će osećati još veću krivicu. Mislim da je najveća tragedija to što je ljudima neverovatno lako manipulirati. Tragedija nije to što postoje diktatori i sadisti, jer je njih veoma malo, oni sami po sebi ne predstavljaju pretnju čovečanstvu. Prava pretnja je glupost masa, naivnost društva kao kolektiva. Ljudi su toliko podložni manipulaciji da će u sve poverovati.

